

Diogenes z Synopy (ok. 412-323 p.n.Chr.)¹

1. Raz stanął przed Diogenesem [Aleksander](#) i powiedział: „Jestem Aleksander, Wielki Król”. Na to odrzekł Diogenes: „A ja jestem Diogenes, pies”. Gdy go zapytano, co robi, że nazywają go psem, odpowiedział: „Schlebiam tym, którzy mi coś dają, obszczekuję tych, którzy mi nic nie dają, a złych gryzę”.
2. Gdy Diogenes wygrzewał się w słońcu w [Kraneionie](#), nadszedł Aleksander, stanął nad nim i powiedział: „Proś mnie, o co chcesz”. Na co on odpowiedział: „Przesuń się, żebyś nie zasłaniał mi słońca”.
3. Raz zawołał: „Chodźcie tu, ludzie”, a kiedy się zbiegli, odpędzał ich kijem mówiąc: „Ludzi wołałem, nie wyrzutków”.
4. Za dnia chodził po mieście z zapaloną lampką, mówiąc: „Szukam człowieka”.
5. Gdy raz zobaczył dzieciątko, które piło wodę z ręki, wyrzucił z torby kubek mówiąc: „Dziecko prześcignęło mnie w sztuce ograniczania potrzeb życiowych”. Wyrzucił też miseczkę, kiedy zobaczył, że dziecko, zbiwszy naczynko, jadło soczewicę z dołka wyślubionego w chlebie.
6. Często mówił głośno, że bogowie dali ludziom życie łatwe, ale ludzie zatracili tę łatwość życia, pożądając placków na miodzie, pachnideł i tym podobnych rzeczy.
7. Rozumował w ten sposób: wszystko jest w ręku bogów. Mędrcy są przyjaciółmi bogów, przyjaciele zaś wszystko mają wspólne. Wszystko zatem należy do mędrców.
8. Gdy wychodził z łaźni i ktoś go zapytał, czy wielu jest ludzi w kąpeli, odpowiedział, że nie; a komuś, kto zapytał, czy wielki tłum jest w kąpeli, odpowiedział, że tak. Gdy [Platon](#) podał definicję: „Człowiek jest to istota żywa, dwunożna, nieopierzona” i tą definicją chełpił się i zdobył poklask, Diogenes oskubał koguta i zaniósł do szkoły na wykład Platona, mówiąc: „Oto jest człowiek Platona”. Odtąd do tej definicji dodawano słowa: „o szerokich pazurach”.
9. Gdy go zapytano, o jakiej porze dnia należy jeść śniadanie, odpowiedział: „Jeżeli się jest bogatym, kiedy się chce, jeśli ubogim, kiedy się może”.
10. Zapytany, dlaczego zapaśnicy są tak tępi umysłowo, odpowiedział: „Dlatego, że są zbudowani z mięsa wieprzowego i wołowego”.
11. Do wystrojonego chłopca powiedział: „Jeżeli to robisz dla mężczyzn, jesteś nieszczęśnikiem, jeżeli dla kobiet - niewolnikiem”.
12. Gdy go zapytano, co mu dała filozofia, odpowiedział: „Jeżeli nawet nic innego, to w każdym razie to, że jestem przygotowany na wszelkiego rodzaju los”. Na pytanie, skąd pochodzi, odpowiedział: „Jestem obywatelem świata”.
13. Wchodził do teatru wtedy, gdy inni wychodzili, a gdy go pytano, dlaczego tak czyni, odpowiadał: „W całym moim życiu tak postępuję”.

¹ Źródło: [Diogenes Laertius, „Żywoty i poglądy słynnych filozofów”](#), przeł. I. Krońska, K. Leśniak, W. Olszewski, B. Kupisa, [Biblioteka Klasyków Filozofii], Państwowe Wydawnictwo Naukowe